

VYJÁDRĚNÍ KONZULTANTA K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI KAROLÍNY PLACHÉ OD SLOVA DO SLOVA aneb DŮLEŽITOST ZAČÁTKU A KONCE

Když se mě Karolína zeptala, zda bych s ní konzultoval její bakalářskou práci na téma vztahu (či vztahů) slova, písma a obrazu, představoval jsem si, že se vydá po cestě, kterou pro nás objevili Josef Hiršal s Bohumilou Grögerovou, Jiří Kolář, Emil Juliš a další autoři takřečené experimentální poezie, či z druhé strany Jiří Balcar, Václav Vokolek, Pavel Holeka a další výtvarníci, kteří po té cestě – nebo spíš k té nestřežené, a přesto dosud nepřekročené hranici – jdou opačným směrem, z druhé strany. Karolína mi tu představu nikterak nevymlouvala, tvářila se dokonce, že literatura, kterou jsem jí doporučil (nebyl v ní ani jeden slabikář) ji zajímá a může jí být k užitku.

Potom se nějakou dobu zdálo, že se nic neděje, aspoň ne s bakalářskou prací; teď už vím, že v té době vznikalo představení *Slovobraz*, o němž nakonec bakalářská práce pojednává. Činí tak podle konzultantova dojmu pravdivě a přesvědčivě, s otevřeností, která se nepředvádí, ale vyznává. Na tomto místě se musí vyznat, ba přiznat i konzultant, že pro jiné své povinnosti nechal Karolínu poměrně dlouho pracovat na první verzi práce, z níž se nakonec do předložené druhé verze dostalo jen málo. Práce tak bezděky opakuje příběh reflektovaného představení, které také vzniklo až na druhý pokus, překvapivě odlišný od toho prvního, o původních dramaturgických záměrech ani nemluvě. V obou případech se tak stalo v čase, který by podle rozumného odhadu neměl na tak zásadní proměnu stačit. Ale Karolína patří k autorům, kteří se neumějí rozhodovat: všechno, nač si při práci vzpomenou, včetně toho, k čemu jim myšlenky jen zabloudí, připadá jim použitelné, pozoruhodné, integrovatelné do chystaného tvaru. Ten se ovšem pod tolika podněty rozplývá či hroutí a to, co by z něho posléze zůstalo, bylo by přetížené a neschopné vzlétnout. Tehdy je zřejmě třeba Karolínu polekat, rozmetat figurky a významně pohlédnout na hodiny. Tím okamžikem probudí se v ní

básník, který z rozházených figurek posbírání jen ty skutečně nezbytné, uvědomí si základní pravidla a začne podle nich hrát novou hru. Hru, která nechává daleko za sebou nejen prvotní poněkud teoretické aspirace „prozkoumat vztahy mezi slovem, písmem a obrazem“, ale i spoustu všelijakých scénických kejklů a hejblů, které vypadaly tak atraktivně, dokud nevyšlo najevo, co všechno by bylo k jejich náležitému účinku nutné domyslet a ovládnout. Hru, která mnohem víc než téma „jako takové“ zkoumá lidi, kteří to téma (v autorčiných očích) ztělesňují či reprezentují. Takto definitivně zvítězila sběratelka slabikářů Anna N. nad Josefem Hiršalem, Bohumilou Grögerovou a nároky experimentální poezie.

Nová hra pak za svůj úspěch vděčí nejen autorčinu nespornému nadání a empatické spoluúčasti Daniely Grohové, ale také tomu, že (jak říkával jeden z mých zemřelých přátel) „není čas na blbosti“. Co nefunguje, ale i co by případně fungovat mohlo, kdybychom tomu našli ve vznikající struktuře místo, musí pryč. Výsledkem bývá dětsky průzračná skladbička, tentokrát nikoli hudební, ale divadelní, případně bakalářská, v níž podstatnou roli hraje autorčin úsměv a vůbec schopnost zaujmout přítomné. Dokonce i projevem písemným, ba větinou stavbou.

Dalo by se to nazvat autorstvím „z leknutí“. Je to – pro ty, kdo na to mají povahu – způsob efektivní, ale riskantní: zejména s přibývajícím věkem se může snadno stát, že se nápad nedostaví, formulace nenajdou.

Zatím je Karolína velmi úspěšnou autorkou „na druhý pokus“. Zbývá málo: zjistit, zda by se ta skladbička nemohla skládat hned od začátku. Třeba pomaloučku, ale ve směru, který původně vypadal tak lákavě. Aby si autorka mohla být jista, že všechno, co zůstalo pod stolem, zůstalo tam právem. (Konzultant si tím, jak je z tohoto vyjádření patrné, zcela jistě není.) Práci vřele doporučuji k obhajobě.